ECLI:LV:AT:2026:0707.A420157624.17.L

Lieta Nr. A420157624, SKA-410/2026

Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts

RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS

Rīgā 2026.gada 7.jūlijā

[1] Senātā saņemta pieteicējas /Persona A/ kasācijas sūdzība par Administratīvās apgabaltiesas 2025.gada 27.novembra spriedumu, ar kuru noraidīts pieteicējas pieteikums par Valsts ieņēmumu dienesta 2024.gada 14.maija lēmuma Nr. 31.3/22.13/1549 atcelšanu.

Pieteicēja 2023.gadā atsavināja nekustamo īpašumu /Nosaukums A/, kas izveidots, atdalot 3,05 ha zemes gabalu no 2007.gadā iegādātā nekustamā īpašuma /Nosaukums B/. Ar pārsūdzēto dienesta lēmumu atstāts negrozīts nodokļu kontroles rēķins, ar kuru pieteicējai noteikts budžetā maksājamais iedzīvotāju ienākuma nodoklis no nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ atsavināšanas ienākuma un nokavējuma nauda.

Apgabaltiesa, izvērtējot lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, atzina, ka dienests strīdus īpašuma iegādes vērtību pamatoti noteica atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” $11.^9$panta pirmajai daļai, izmantojot nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ iegādes vērtību un nosakot atsavinātās zemes daļas vērtību proporcionāli tās īpatsvaram šajā īpašumā. Apgabaltiesa norādīja, ka pieteicēja iegādājās īpašumu, kura sastāvā bija gan zeme, gan būves, savukārt atsavināja tikai no tā atdalītu zemes gabalu, tādēļ, nosakot atsavinātā īpašuma iegādes vērtību, tās aprēķinā jāņem vērā arī būvju vērtība. Līdz ar to tiesa atzina pārsūdzēto dienesta lēmumu par tiesisku un pamatotu.

[2] Izvērtējusi iesniegto kasācijas sūdzību, senatoru kolēģija atzīst, ka tajā norādītie iebildumi nerada šaubas par sprieduma tiesiskumu. Lietā nav risināmi sarežģīti tiesību jautājumi, kuru dēļ kasācijas tiesvedībai būtu nozīme judikatūras veidošanā. Līdz ar to kasācijas tiesvedības ierosināšana ir atsakāma.

[3] Pretēji kasācijas sūdzībā norādītajam tiesa piemērojusi strīda izšķiršanai atbilstošo tiesību normu – likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” $11.^9$panta pirmo daļu. Savukārt tas vien, ka pieteicēja nepiekrīt, kā tiesa minēto tiesību normu piemērojusi, pats par sevi nenorāda uz tiesas pieļautu kļūdu.

Apgabaltiesa spriedumā pamatoti atzina, ka konkrētajā gadījumā nepieciešams noteikt tieši atsavinātā nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ iegādes vērtību un dienests to ir pareizi aprēķinājis. Savukārt pieteicēja nav pamatojusi, kādēļ, nosakot atsavinātā īpašuma iegādes vērtību, nebūtu jāņem vērā apstāklis, ka nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ sastāvā ietilpa ne tikai zeme, bet arī četras būves. Proti, kasācijas sūdzībā norādītā pieeja atsavinātā īpašuma iegādes vērtības noteikšanai neņem vērā, ka sākotnēji iegādātais nekustamais īpašums /Nosaukums B/ ietvēra gan zemi, gan būves, savukārt atsavinātais nekustamais īpašums /Nosaukums A/ sastāv tikai no atdalītā zemes gabala bez apbūves. Šajā sakarā senatoru kolēģija piekrīt apgabaltiesai, ka nav pamata

uzskatīt, ka 2007.gada pirkuma līgumā noteiktā pirkuma maksa būtu sadalāma vienīgi pēc zemes platības, neņemot vērā īpašuma sastāvā esošās būves.

Senatoru kolēģija nesaskata kļūdu arī tajā, ka, nosakot atsavinātā nekustamā īpašuma iegādes vērtību, tika izmantotas objektu kadastrālās vērtības. Jāņem vērā, ka kadastrālās vērtības konkrētajā gadījumā netika izmantotas nekustamā īpašuma iegādes vērtības noteikšanai tās faktiskās iegādes cenas vietā, bet gan vienīgi zemes un būvju vērtības proporcijas noteikšanai. Savukārt pati nekustamā īpašuma iegādes vērtība noteikta, ņemot vērā pirkuma līgumā norādīto iegādes cenu un ar īpašuma iegādi saistītos izdevumus.

[4] Pieteicēja atkārto tiesvedības gaitā uzturēto viedokli, ka, atdalot un pārdodot daļu no nekustamā īpašuma /Nosaukums B/, pieteicēja ir cietusi zaudējumus. Tādējādi izskatāmajā gadījumā ir pārkāpts tiesiskās paļāvības princips, jo iestādes kļūda, aprēķinot nodokli apstākļos, kad atdalītā īpašuma atsavināšanas rezultātā nav gūti ienākumi, pieteicējai radījusi nelabvēlīgas sekas.

Senatoru kolēģija tam nepiekrīt.

Pieteicēja nav norādījusi, kāda tieši tiesiski aizsargājama paļāvība izskatāmajā gadījumā tai varēja rasties un kādā veidā tā būtu aizskarta. Tāpat pieteicējas apgalvojums par zaudējumu rašanos ir acīmredzami nepamatots. Proti, tas balstīts kļūdainā pieņēmumā, ka nekustamā īpašuma /Nosaukums A/ iegādes vērtība atbilst pusei no nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ iegādes vērtības. Tomēr, kā jau norādīts iepriekš, šāda pieeja neņem vērā, ka sākotnēji iegādātā nekustamā īpašuma sastāvā ietilpa ne tikai zeme, bet arī būves. Tādēļ minētie pieteicējas iebildumi nevar būt par pamatu sprieduma pārskatīšanai kasācijas kārtībā.

[5] Senatoru kolēģija nepiekrīt kasācijas sūdzībā izteiktajiem argumentiem par Senāta 2025.gada 14.aprīļa sprieduma lietā Nr. SKA-81/2025, ECLI:LV:AT:2025:0414.A420209621.11.S, atziņu piemērojamību izskatāmā gadījuma faktiskajos apstākļos.

Minētajā lietā Senāts vērtēja situāciju, kurā nekustamā īpašuma iegādes vērtības noteikšanai pēc īpašuma sadalīšanas nebija iespējams izmantot citus objektīvus kritērijus. Izskatāmajā lietā minētais nav konstatējams. Turklāt jāņem vērā, ka atšķirībā no lietā Nr. SKA-81/2025 aplūkotā gadījuma izskatāmajā lietā sākotnēji iegādātajā nekustamajā īpašumā ietilpa gan zeme, gan ēkas, savukārt atsavināts – tikai atdalītais zemesgabals. Līdz ar to iegādes vērtības noteikšana, sadalot kopējo pirkuma cenu vienīgi proporcionāli zemes platībai, neņemot vērā arī ēku vērtību, neatbilstu likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 11.^{9}panta pirmajā daļā ietvertajam principam, ka ar kapitāla aktīva iegādi saistītajiem izdevumiem jābūt attiecināmiem uz konkrēto atsavināto kapitāla aktīvu.

[6] Lietā nav risināmi sarežģīti tiesību jautājumi, kuru dēļ kasācijas tiesvedībai būtu nozīme judikatūras veidošanā. Līdz ar to kasācijas tiesvedības ierosināšana ir atsakāma.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 338.panta otro daļu un 338.^{1}panta otrās daļas 2.punktu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar /Persona A/ kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2025.gada 27.novembra spriedumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senators E. Darapoļskis Senatore D. Makarova Senatore I. Višķere